

De Kinderdijkse hoogaars was het kleinste en waarschijnlijk ook het oudste type. Het was een open vaartuig en men kan het gevoeglijk een boot noemen. Het vlak was langsscheeps tamelijk sterk gebogen en zowel voor als achter vrij scherp. Het breedste punt lag ruim twee voet achter de mast. Onder het vlak was voor en achter een scheg aangebracht. Het boord bestond uit het kimboord, dat het breedste en het zwaarste was, het midden- en het bovenboord. Boven het berghout lag het boeisel. Aan het achterschip was de romp licht gepiekt.

De romp was niet gedekt. Enkel in het voorschip was een kort los plechtje gelegd. Daarachter volgde de mastbank. Sommige Kinderdijkse hoogaarsen hadden midsscheeps een over de hele breedte van de romp gebouwde bun, wat uiteraard afhankelijk was van de aard van het werk dat er mee verricht werd. In het achterschip was een stuurbank en daarachter een korte klap. Het roer was aan de onderkant rond zodat het midden ervan even onder de romp uitstak. De zwaarden waren kort.

Dit soort hoogaarsjes was getuigd met een spriettuig.

Hierbij volgt dan een volledig bestek van een Kinderdijkse hoogaars uit het werfboek van P. H. Jonker²²:

'Maat van een Kinderdijks hoogaars (Amsterdamsche maat). Het vlak lang 18 voet 4 duim, dik 1,5 duim, breed voor de achterkant van de dogt 44 duim en achter de voorkant van de dogt 33,5 duim. Springt voor de achterkant van de dogt 34 duim en achter de voorkant van de dogt 28 duim.

'De dolboom hoog uit de achterkant van de voordogt uit de bovenkant gemeten 23 duim en achter de voorkant van de dogt $2\frac{1}{4}$ duim, tussen de dogten $2\frac{1}{4}$ duim, voor de paalkorf 26 duim.

'Het muilboord langs de dolboom gemeten, breed 18 duim, de frang uit het muilboord 14 duim, de tweede frang uit de eerste $9\frac{1}{2}$ duim, de poot uit de frang 6 duim.

'De paalkorf uit de poot 23 duim, de dogt uit de paalkorf 14 duim; de dogt breed 11 duim en de zwaardkorf uit de dogt $20\frac{1}{2}$ duim.

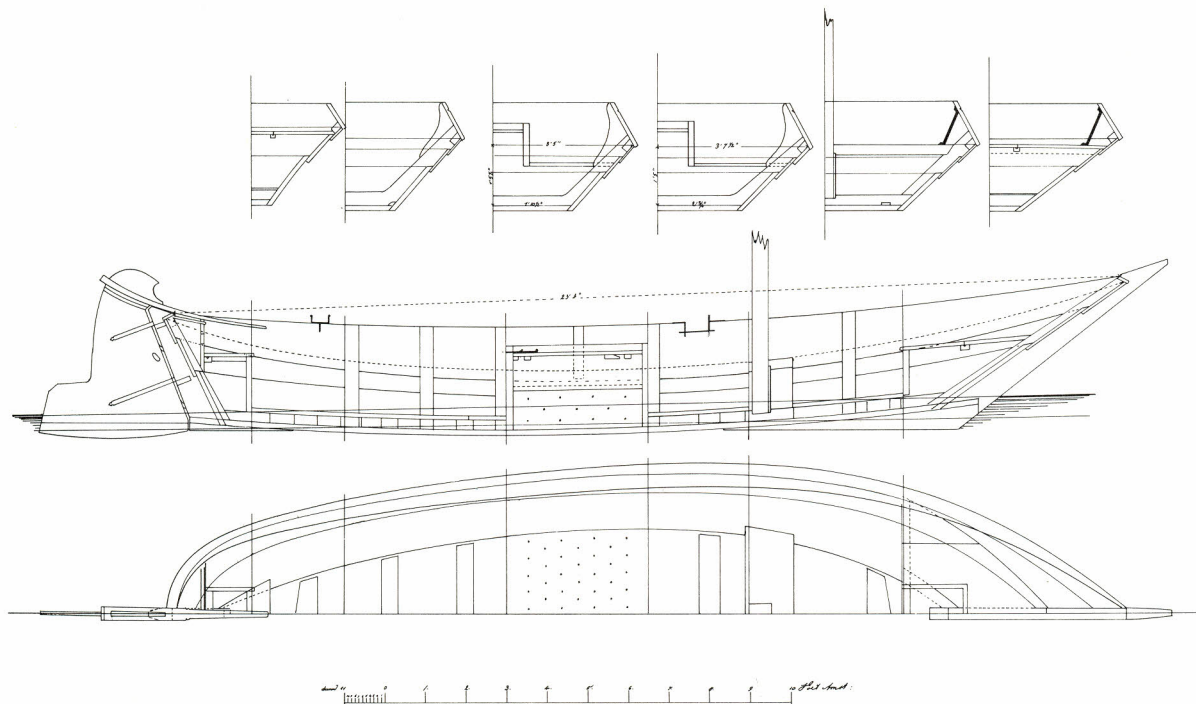
'Het eerste hout uit de zwaardkorf 17 duim, de tweede uit de eerste 17 duim, de derde uit de tweede 17 duim, de achterdogt uit het derde hout 16 duim; breed 9 duim.

'De achterpoot uit de dogt 18 duim, de frang uit de poot 6 duim.

'Het muilboord dat achterin komt is 12 duim breed en 3 duim dik. De boei breed voor op de dogt 9 duim, en achter op de dogt $7\frac{1}{4}$ duim en tussen de dogten $8\frac{1}{4}$ duim. De voordogt hoog de bovenkant regtop uit het vlak gemeten 18 duim.

'Het vlak dik $1\frac{1}{2}$ duim, de stevens 3 duim, toegehakt op $1\frac{1}{2}$ duim, de leggers $2\frac{1}{2}$ duim, breed 4 duim, de kussens 3 duim, de frangen 3 duim, het muilboord 1 duim, de boorden 1 duim, de boei $1\frac{1}{2}$ duim, de dolboom $1\frac{1}{2}$ duim breed 4 duim, de voorpoot 3 duim, de paalkorf 4 duim, de houten onder de dogten 3 duim, de zwaardkorf 5 duim, de houten in het ruim 3 duim, de achterpoot 3 duim.

'Er is een lastgaren ingemaakt, van voren tot aan de stoothout, 2 duim uit de bovenkant.

A.C. Kriens 1863-1864

Plans van de romp van een Kinderdijkse hoogaars door A. C. Kriens, 1863. Maritiem Museum 'Prins Hendrik', Rotterdam.

'Het roeigat uit de dogt 10 duim, het roeigat is lang $6\frac{1}{2}$ duim, diep 3 duim. Voorin in het ruim en achterin een duimsche buithelling. Er zijn twee riemen bij.

'Kost aan arbeidsloon hout en smid f 100,— à f 110,—.

(wg) P. H. Jonker. 1859.'

De kleine scheepjes met recht vallende voorsteven die men op talrijke prenten en schilderijen uit de 18de en 19de eeuw afgebeeld ziet als aanvulling van het echte thema, gelijken zeer sterk op deze hoogaarsjes. Zij schijnen vooral in Zuid-Holland veel gebruikt te zijn.